

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 26.11.2023
Sayı : 243

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

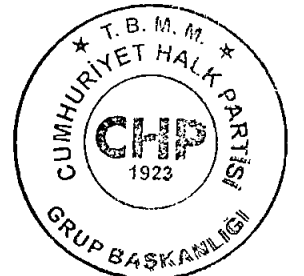
Gereğini saygılarımla arz ederim.

O. Konuralp

Okan KONURALP

Ankara Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 28-11-2023	Esas No: 2/1820

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIĞI
24 Kasım 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
24 Kasım 2023
No: 1331582

GENEL GEREKÇE

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 217/A maddesi, Türk Ceza Kanunu'na yeni bir suç türü eklemiştir. Bu madde, "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçunu düzenlemektedir ve suçun manevi unsuru olarak "halk arasında endişe, korku veya panik yaratma saikiyle" şeklinde sübjektif değerlendirmelere dayanmaktadır. "Halk arasında endişe, korku ve panik yaratmanın" hangi kıstaslarla belirleneceği belirsizdir. Yasada herhangi bir norm, sınır belirtilmemiştir. Bu da kanunun uygulanmasında bir muğlaklık yaratmaktadır.

Bu yasa maddesi, sivil toplum, gazeteciler üzerinde ciddi baskı oluşturmıştır. Temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması, haberleşme, düşüncüyü açıklama ve yayma ile basın hürriyetleri açısından Anayasaya aykırıdır. Dezenformasyon, teknolojinin gelişimiyle dünya gündemine oturan bir konudur. Ancak, bu tür suçlarla mücadelede sert ve belirsiz ceza kanunlarının kullanılması uygun değildir. 217/A maddesi, ifade özgürlüğü ve basın hürriyeti açısından bir dizi soruna neden olmaktadır, bu da bilgi ve fikir haklarının ihlaline, vatandaş gazeteciliğinin engellenmesine, kamuoyu oluşturma önüne geçilmesine ve internet kullanımının kısıtlanmasına yol açmaktadır.

Bu yasa maddesi, Hukuk devleti ilkesi, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, suçların ve cezaların kanuniliği ilkesi açısından da Anayasaya aykırıdır. Yasanın 217/A maddesi, özgürlükleri kısıtlama açısından Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 26'ncı maddesi ile açıkça çelişmektedir. Anayasa'nın güvence altına aldığı hukuk devleti ve suç tanımı ilkelerine uygun olarak suç tipinin net, anlaşılır, öngörülebilir ve objektif biçimde tanımlanması gerekir. Ancak, yasa da yer alan suç tipi muğlak kavramlarla ifade edilmiştir, bu da keyfi uygulamalara yol açmaktadır. Çünkü birey, hangi eylemin suç oluşturacağını önceden kestiremez ve davranışlarını buna göre düzenleyemez.

Yasada belirtilen "sadece halk arasında endişe, korku, panik yaratma" amacı, Anayasa'nın 19. maddesinde yer alan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına ölçsüz bir müdahale anlamına gelecek olan 1 ila 3 yıl arasında değişen hapis cezasıyla desteklenmektedir.

Ayrıca, bu düzenleme uluslararası antlaşmalara aykırıdır ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin suç ve cezaların kanuniliği ilkesi ile ifade özgürlüğüne ilişkin maddelerini ihlal etmektedir. Bu durum, Türkiye Cumhuriyeti'nin uluslararası mahkemelerde sorumluluğunu doğurabilir ve AİHM'e tazminat ödemesini gerektirebilir.

Hazırlanan bu kanun teklifi ile ifade özgürlüğünü açıkça kısıtlayan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 217/A maddesinin yürürlükten kaldırılması amaçlanmaktadır.

**5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1 - 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 217/A maddesi yürürlükten kaldırılmıŐtır.

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

